

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

סגן משנה פנחס גוזנר ז"ל

בן זוסייה ורייזל

נולד בליבקוב, רוסיה

בשנת 1899

התגורר בירושלים

שרת בחיל הרגלים

נפל בעת מילוי תפקידו בשרותו

י"ז באייר תש"ח, 26/5/1948

נקבר בהר הרצל

אזור: א חלקה: 15 שורה: 4 קבר: 2

הותיר אחריו אישה, בן ובת

בן 49 בנופלו

קורות חיים

בן רייזל וזוסייה, נולד בשנת 1899 בליבקוב, פלך זייטומיר שברוסיה. הוא חונך כינוך מסורתי אך קנה לעצמו השכלה תיכונית. המשפחה היתה מ"חובבי ציון" ומילדותו היה מעורה בתנועת-נוער ציונית. בימי מלחמת-האזרחים באוקראינה נתפסו הוא ואביו על-ידי הבולשביקים וגם על-ידי אנשי פטלורה. הם הוצגו בפני המפקד כמרגלים בולשביקים ועם "מרגלים" אחרים נדונו למוות. פינחס הצליח להימלט אל שומר יער שהיה ממכריו. השומר העלהו לעליית-הגג וכיסהו בחציר. כעבור זמן-מה הגיעו פרשים ונעצו פגיונותיהם בחציר, אך במקרה לא מצאוהו. יחף וערום למחצה, כשהוא מחופש ככפרי אוקראיני, הגיע כעבור שבועיים הביתה. כבן בכור קיבל על עצמו את פרנסת המשפחה ובד-בבד התמסר גם לעבודה הציונית. היה ממארגני איגוד "צעירי ציון" ופעיליו. היה מרכז "הגוש השמאלי של צעירי ציון" (בראשו עמד נחמן סירקין). מארגני פלג

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

זה הקימו משרד וספרייה עברית ושם התרכזו כל הפעולות: הרצאות, תרומות לקרן-הקיימת-לישראל וכו'. כשנגזרה גזירת איסור על הציונות ירד עם התנועה למחתרת ועל אף הרדיפות הוסיף להתמיד בעבודתו. הוא נאלץ לנדוד ולהסתתר. מדי פעם נאלץ לשנות את שמו. חבריו כינוהו "סיומה". לילה אחד נאסר בביתו על-ידי אנשי צ'יקא (המשטרה החשאית הסובייטית) ונכלא לשישה שבועות. משנשתחרר חזר מיד לעבודה והחל בארגון "החלוץ" בחרסון, ניקולאייב, שדה מנוחה (קטן וגדול) ומוסקבה, ובעיקר במחוז ז'יטומיר ואחר-כך באודיסה. פינחס היה ממניחי היסוד לחווה חקלאית בשם "שדות השקאה" ליד אודיסה, והתמסר לחינוך הנוער לחלוציות. במשך שנתיים היה הרוח החיה במפעל הציוני-פועלי הזה. בשנת תרפ"ג הקים בית-מלאכה גדול למכונאות וחרטות מטעם "החלוץ" בקייב ועמד בראשו זמן רב. בשנת 1927 ראה כי שוב אין לו מפלט ואין כל אפשרות להמשיך בפעולות, התייצב לפני הצ'יקא וביקש שיאפשרו לו לעלות לארץ-ישראל. מבוקשו ניתן לו. פינחס עלה עם משפחתו והתיישב בירושלים, שאהבה מאוד. במשך 14 שנים עבד בחברת "ספיניס" כמנהל ענף. גם בארץ המשיך בפעילותו הציבורית. תחילה ניסה לארגן את פועלי "ספיניס" ואת פקידי החברה ועשה רבות לתיקון מעמדם, לשיפור שכרם והתנאים הסוציאליים שלהם ואף לחם לזכויותיהם בשתפו את עצמו במשמרות מחאה ובהסברה. פינחס פעל למען יסוד צרכניות לציבור הפועלים בעיר, נבחר לוועד הסניף של הסתדרות הפקידים בירושלים ואחר-כך לוועד המרכזי של הסתדרות זו ולמועצה הארצית. חבריו ונותני העבודה גם יחד בטחו בו. שימש זמן-מה כשופט בבית-הדין של ההסתדרות. על אף מחלתו היה נכון להיחלץ לכל עבודה מפרכת ועשה אותה ללא התבלטות. היה חבר ה"הסתדרות", חבר מפא"י וחבר מועצת פועלי ירושלים. ביתו בשכונת ארנונה שימש כתובת הסתדרותית ומפלגתית לכל הפעולות הציבוריות. מאז עלייתו היה פעיל ב"הגנה". הוא השתתף בהגנת ירושלים במאורעות 1929, היה ממייסדי שכונת ארנונה שנבנתה כנקודת הגנה בדרום ירושלים ותלפיות ואחרי יום עבודה היה יוצא לשמירה על אף היותו חולה. לא פעם שמר גם מחוץ לתורו והשרה הרגשת ביטחון על השכונה. במאורעות 1936 הדריך את הנוער בנשק והיה יוצא לאימונים אם כי היה מאומן כהלכה ולא זילזל מעולם בשיעור או תרגיל נוסף. לפוגעים בכבודו כיהודי בחברת "ספיניס" האנגלית הראה לא אחת את נחת זרועו והבריונים נתיראו מפניו. אחר ניתוח קשה עזב את "ספיניס" ופתח בית-חרושת לנקניקים. בבית-ג'אלה, בדרך לעבודתו, התנפל עליו פעם ערבי מן המארב. פינחס, שנפצע בעצם

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

האף ובמצחו, נאבק עם הערבי והוציא מידו את האקדח והסכין והביאו למשטרה. למרות שהיה נתון ראשו ורובו בענייני הביטחון, היה מעורה בחיים האזרחיים כחבר ועד שכונת ארנונה ופעל רבות לבניין השכונה והתפתחותה. טוב לבו ועדינות נפשו קנו לו ידידים רבים, וגם ערבים ובריטים נהגו לבקרו. הוא ניחן בחוש לשוני ושפות רבות היו שגורות בפיו. כשנכנס לגור בגב-ים דאג לפינת-נוי סביב הבית, היה משכים לטפל בפרחיו, וכל שעת-פנאי הקדיש לגן, ואף כי האדמה היתה אדמת-טרשים השיג את מבוקשו. גינתו הוריקה ראשונה. פינחס היה בעל חוש הומור, אהב לרקוד ולשיר וקולו הערב שימח את לב חבריו. הוא אהב את החיים וידע להרחיק את העצב. עם זאת לא ידע פחד, והרופאים שניתחוהו סיפרו כי בשוכבו על שולחן הניתוח התבדח, פיזס, זימר, ואף השרה עליהם רוח עליצות. בכל צרה שהתרגשה על היישוב נהג לומר: "זה יעבור..." "אנו חזקים מהם ונכלה אותם". היה תקיף מאוד וחזק אופי והצטיין במרצו הרב. היה כחבר לילדיו, וככל שגדלו יותר כן הרבו להתייעץ עימו ולבקש עזרתו.

בתחילת שנת 1948 קיבל דרכון לשם נסיעה לאורוגוואי כדי להתראות שם עם אחיו, אך כיוון שפרצה מלחמת-העצמאות סירב לעזוב את הארץ. הוא לא שעה להפצרות ידידים, לא עזב גם את שכונת ארנונה והיה מן היחידים שהעזו להישאר במקום, בקו החזית. באותם הימים נתגלה בכל סגולותיו. כשעמדה ארנונה בסכנת ניתוק מירושלים היהודית, קיבל על עצמו לספק לשכונה את כל צורכי הציוד והאספקה. אם כי האוטובוסים הותקפו כמעט יום-יום דרש בכל תוקף לקיים את הקשר עם העיר, ולא ויתר על נסיעה לשם קיום הקשר עם המפקד הראשי, הבאת ציוד וכו'. כשחזר פעם יחידי במכוניתו לארנונה הותקף ליד תחנת הכוח של חברת-החשמל. בקור-רוח חמק מן המכונית, תפס עמדה מאחורי סלע וב"מאוזר" שלו הפיל חללים. אנשי ה"הגנה" שראו את הקרב מעמדותיהם הרחוקות העלו גבורתו זו על נס. פינחס היה סגן מפקד ארנונה והיה אחראי לגיוס התושבים. על אף גילו ומחלתו היה פעיל בשמירה ובסיוורים בלילות-החורף הקשים. בעצם ההפגזות מילא שליחויות נועזות לקווים הקדמיים ושימש מורה-דרך ליחידות שבאו לעזרת רמת רחל המותקפת. כשהציק הרעב ללוחמים היה תמיד מוצא משהו ומכריחם לאכול. יום לפני נפילתו בא העירה ורעייתו ביקשתהו להישאר ולנוח מעט. הוא סירב להשאיר את השכונה ואת חבריו באומרו: "עוד אספיק לנוח". חזר לארנונה. בערב, אחרי ישיבת המטה, יצא לשמירה. באותו לילה נערך הקרב על מנזר מר אליאס. לשמע תנועה

ארגון יד לבנים
סניף ירושלים

עיריית
ירושלים

חשודה עזב פינחס את עמדתו בשעה ארבע אחר חצות ויצא לסיור. הוא נפגע מרסיס פגז בכבדו ובלבו. חבריו חשו לעזרתו ולשוא. גם ברגעיו האחרונים נשא סבלו בשקט, ובגבורה ומת ביום י"ז באייר תש"ח (26.5.1948). נקבר בשייח'-באדר א'. השאיר אישה, שתי בנות ובן. בתו, בת 17, מתה משבץ- לב בשומעה על מות אביה. לאחר מותו הועלה לדרגת סגן-משנה.

ביום כ"ח באלול תש"י (10.9.1950) הובא למנוחת-עולמים בבית-הקברות הצבאי בהר- הרצל בירושלים.

